

Троцька М.В.,

*к.ю.н., доц. кафедри цивільного,
господарського та екологічного
права ПЮІ НЮУ ім. Я. Мудрого*

ПРАВО КОМУНАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА ПРИРОДНІ ЛІКУВАЛЬНІ РЕСУРСИ

Комунальна власність є основою місцевого самоврядування, запорукою належного функціонування відповідних територіальних громад та процвітання населених пунктів.

За ч. 1 ст. 142 Конституції України та ч. 1 ст. 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»: природні ресурси, які перебувають у

власності територіальних громад, поряд із іншими об'єктами, складають матеріальну основу місцевого самоврядування.

У комунальній власності поряд з державною та приватною можуть перебувати земля (ст. 83 та ст. 49 Земельного кодексу України), ліси (ст. 9 Лісового кодексу України) та тваринний світ (ч. 5 ст. 5 Закону України «Про тваринний світ») про що прямо зазначається в чинному законодавстві.

Якщо досліджувати можливість віднесення цих об'єктів до категорії лікувальних, то, з одного боку, необхідно розглянути нормативно-правові акти, що стосуються їх лікувальних властивостей, а з іншого боку, поресурсові, які присвячені певним об'єктам.

Зокрема за ст. 1 Закону України «Про курорти» можна прийти до висновку, що природні лікувальні ресурси – це такі, які використовуються для лікування, медичної реабілітації та профілактики захворювань. Але не дивлячись на таку мету, з урахуванням відповідних критеріїв, їх можна класифікувати: 1) за територіальним знаходженням: а) рідко (не часто) зустрічаються на території України; б) зустрічаються в різних регіонах України; 2) за цінністю: а) особливо цінні та унікальні (обмежене поширення або невеликі запаси у родовищах); б) загальнопоширені (мають значні запаси); 3) за результатами впливу: а) особливо сприятливі та ефективні; б) придатні для відповідного використання.

За ст. 6 Закону України «Про курорти»: до природних лікувальних ресурсів належать мінеральні і термальні води, лікувальні грязі та озокерит, ропа лиманів та озер, морська вода, природні об'єкти і комплекси із сприятливими для лікування кліматичними умовами, придатні для використання з метою лікування, медичної реабілітації та профілактики захворювань.

Тобто, з урахуванням вищенаведеного зазначимо, що будь-які природні ресурси, що можуть використовуватися для такої мети, в силу своїх природних особливостей, можливо віднести до лікувальних.

У свою чергу, при дослідженні поресурсового законодавства, на предмет визначення природних ресурсів, властивості яких можуть використовуватися при лікуванні, відновленні організму людини та попередженні захворювань визначимо наступні: земля (ст. 47 Земельного кодексу України); води (ч. 1 ст. 62 Водного кодексу України); надра (ст. 14 Кодексу України про надра); рослинний світ (ст. 14 Закону України «Про рослинний світ»; ст. 1 Закону України «Про насіння і садивний матеріал»); ліси (ст. 39 Лісового кодексу України); тваринний світ (ст. 16 Закону України «Про тваринний світ») та ін.

У свою чергу, при співвідношенні між собою положень чинного законодавства щодо перебування природних ресурсів у комунальній власності та можливості використовувати їх з метою лікування, медичної реабілітації та профілактики захворювань, приходимо до наступних висновків: 1) земля, ліси, тваринний світ, які можуть перебувати у комунальній власності, також можуть мати певні особливі характеристики у контексті позитивного їх впливу на здоров'я людей про що прямо зазначається на рівні чинного законодавства; 2) перелік ресурсів, що мають лікувальні властивості є ширшим у співвідношенні з тими, які можуть перебувати у комунальній власності.

Отже, на праві комунальної власності можуть перебувати відповідні природні ресурси в тому числі, які мають лікувальні властивості, які знаходяться не просто в межах території України, а саме відповідних населених пунктів.

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Департамент охорони здоров'я
Полтавської обласної державної адміністрації
Полтавське обласне комунальне підприємство «Полтавафарм»
Полтавський юридичний інститут
Кафедра цивільного, господарського та екологічного права

*П'ята Всеукраїнська
науково-практична конференція*

**Теоретико-правові
засади формування
сучасного медичного права
в Україні**

*Збірник матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної
конференції*

24 листопада 2016 р.

Полтава
ТОВ «Фірма «Техсервіс»
2016

УДК 34
ББК 67.300.02
Т34

Редакційна колегія:

Гетьман Анатолій Павлович, д.ю.н., професор, академік НАПрНУ, проректор з наукових питань Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Лисак Віктор Петрович, к.м.н., директор Департаменту охорони здоров'я об'єднання адміністрацій;

Прядко Валерій Григорович, в.о. директора Полтавського обласного комунального підприємства «Полтавафарм», депутат Полтавської обласної ради;

Гуторова Наталія Олександрівна, д.ю.н., професор, академік НАПрНУ, директор Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Пашков Віталій Михайлович, д.ю.н., доцент, завідувач кафедри цивільного, господарського та екологічного права Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Олефір Андрій Олександрович, к.ю.н., асистент кафедри цивільного, господарського та екологічного права Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

Т34 «Теоретико-правові засади формування сучасного медичного права в Україні», науково-практична конференція (5; 2016; Полтава)

Матеріали науково-практичної конференції «Теоретико-правові засади формування сучасного медичного права в Україні». [Текст]: Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, 24 листопада 2016 р. / НЮУ ім. Я. Мудрого; [ред. кол.: Гетьман А.П., Лисак В.П., Прядко В.Г., та ін.]. – Полтава: ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2016. – 390 с.

ISBN 978-617-7038-46-6

До збірника увійшли матеріали науково-практичної конференції викладачів, здобувачів і студентів Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (далі – НЮУ ім. Я. Мудрого), Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (далі – ПЮІ НЮУ ім. Я. Мудрого), а також інших викладачів, практичних працівників і студентів, що висвітлюють різні аспекти формування сучасного медичного права в Україні. За зміст публікацій відповідальність несе автор.

УДК 34
ББК 67.300.02

ISBN 978-617-7038-46-6

© Національний університет
“Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого”, 2016
© Полтавський юридичний
інститут, 2016
© ТОВ “Фірма “Техсервіс”, 2016